

en wijken ze dáárin zelfs principieel van de modernen af, dat deze elke interventie van den levenden God in het eens gewordenen ontkennen, terwijl de meeste ethischen zulk een persoonlijk optreden van God in de geschiedenis, door manifestatie en revelatie, door regeneratie en illuminatie nog wel terdege aannemen; maar dit alles raakt de Schrifinspiratie niet. Of b. v. Jesaia bij zijn profetieën, die hij op de pleinen van Jeruzalem uitsprak, metterdaad door den Heiligen Geest bewerkt is, doet tot de Schriftquestie niets toe of af. Bij de schriftquaestie is het alleen maar de vraag, of de persoon die het boek genaamd Jesaia schreef, bij dat te boek stellen alzoo door den Geest geïnspireerd werd, dat hij voortbracht een zeker en onfeilbaar product. Immers het zijn twee geheel verschillende questiën, of Mozes en de Profeten, of de Evangelisten en Apostelen, als openbaringsorganen, in hun ambtelijke werkzaamheid door den Geest geleid en beziel werden, dan wel of de personen die onze Bijbelboeken schreven, bij dat schrijven zelf in absoluten zin geïnspireerd wierden. Zeer wel kan men het eerste toegeven, dat toch het tweede pertinent ontkend wordt; — en dat nu juist is het wat door de ethischen geschiedt. Zij gelooven nog wel met ons aan een van Godswege, door rechtstreeksche interventie gewerkte, openbaring; ze nemen onder de elementen van die openbaring ook zekere werking van God op den geest van profeten en apostelen aan, en willen dus met u belijden, dat een Jesaia, een Joannes mannen „vol des Heiligen Geestes” waren, in heel hun persoonlijkheid, bij al hun ambtelijk werk. Maar kom ik nu van die openbarings sfeer op de vervaardiging van de Schrift als Schrift, op het te boekstellen niet enkel van wat Paulus en Joannes zelf schreven, maar van al de boeken, ook historische boeken, die voor ons liggen, en vraag ik alsnu, of bij die acte van schrijven een specifiek eigenaardige en absoluut zekere inspiratie intrad, dan ontkennen ze dit met beslistheid en loochenen alzoo de eigenlijke Schriftinspiratie geheel.

Wordt nu hiermee hun iets toegedicht dat niet wettig te hunnen laste komt? Dat make Rothe uit M. H. Rothe, de geniaalste, betrekkelijk helderste en meest gevierde onder de bezadigde schrijvers dezer richting, en aan wiens gedachtengang door latere dogmatici uit hun midden geen enkel nieuw element is toegevoegd. Een man op wien ik mij te liever beroep, omdat hij zelf verklaart: „de opinie die ik hier neerschreef, is niets anders dan wat, of ze er voor uitkomen of het stilhouden, gedacht en beleden wordt onder alle geloovige theologen” ²⁰⁾; omdat hij er ridderlijk tegen opkomt, dat de ethischen hun eigenlijke bedoeling nog langer voor het volk maskeeren zullen ²¹⁾; en niet minder overmits Rothe ook hier te lande de denkbeelden vooral der jongere ethischen over de Schrift heeft beheerscht en beziel.